

ישראל: RSF מגנה את המתקפות של ממשלת בנימין נתניהו נגד עצמאות התקשורת

בעוד מלחמתה של ישראל בעזה ולבנון נמשכת, שר התקשורת של ישראל שלמה קרעי מנסה לעצב מחדש את הנוף התקשורתי במדינה. בין חוק שאוסר על פעילות כלי תקשורת זרים אשר נחשבים מסוכנים, עבור בהצעת חוק שנותנת לממשלה אחיזת יד על תקציבי הטלוויזיה הציבורית ועד למתן פטור מדמי הפצה בשידורי עידוד לפרטית התומך בנתניהו, השר האולטרה-שמרני פועל להגברת הסיקור הפרו-ממשלתי בשידורי החדשות. ארגון "עיתונאים ללא גבולות" (RSF) מביע דאגה מהמתקפות חסרות התקדים הללו נגד עצמאות התקשורת והפלורליזם - שני עמודי תווך של הדמוקרטיה - וקורא לממשלה לנטוש את הרפורמות.

מזה מספר שבועות, על רקע התגברות המלחמה בעזה ובלבנון, שר התקשורת שלמה קרעי מאיץ את קידומה של רפורמה בחוקי התקשורת בישראל.

"חוק אל-ג'זירה", כפי שהוא מכונה בעיתונות הישראלית, הפך זה עתה למחמיר עוד יותר. החוק החריג נחקק לראשונה באפריל 2024 כהוראת שעה לתקופה של ארבעה חודשים וחודש ביולי. ב-20 בנובמבר אישרו חברי הכנסת את הארכת תוקפו של החוק לשישה חודשים ואת הארכת תוקפן של ההוראות שניתנות מכוחו של החוק - איסור שידור של כלי תקשורת זר אשר שירותי הביטחון קבעו כי הוא מזיק לביטחון הלאומי - מ-45 יום ל-60 יום.

ב-3 בנובמבר אישרה ועדת השרים לחקיקה חוק המרחיב את שליטתו של שר התקשורת בשידור הציבורי. נכון להיום, אם משרד התקשורת רוצה לשנות את תקציבו של תאגיד השידור הישראלי כאן, הממומן ממקורות שונים של מימון ציבורי והכנסות מפרסום, עליו לתקן את חוק התאגיד בכנסת. החוק החדש, לעומת זאת, יאפשר למשרד לשנות ישירות את תקציבו של תאגיד השידור.

ב-28 באוקטובר, ועדת השרים אישרה הצעת חוק שמשנה את האופן שבו מתבצע מעקב אחר שיעורי הצפייה בטלוויזיה. על פי הצעת החוק, משרד התקשורת ייקח לעצמו את האחריות למעקב אחר קהלים אלה מגוף פרטי מוסמך, שפועל בדומה למודל של Médiamétrie בצרפת, נילסן בארה"ב ו-GfK בגרמניה.

"ממשלתו של בנימין נתניהו תוקפת בגלוי ובמכוון את העצמאות התקשורתית והפלורליזם בישראל. שר התקשורת שלמה קרעי, שפועל בהתאם לעמדותיה הנוקשות של מפלגת הליכוד, ממנף את המלחמה המתמשכת - הארוכה ביותר בתולדות המדינה - כדי להשתיק קולות המבקרים את קואליציית הימין הקיצוני שבשלטון. חוקי התקשורת הללו מוצעים על ידי חברי פרלמנט מהליכוד ומאושרים במהירות על ידי ועדת השרים לחקיקה, הנשלטת על ידי אותה מפלגה. להתקפות הללו - במיוחד לחקיקה הנוגעת לתאגיד השידור הציבורי כאן - יהיו השפעות מתמשכות ומזיקות על הנוף התקשורתי בישראל. מעל לכל, העיתונות החופשית במדינה שמתארת את עצמה כדמוקרטית

היחידה במזרח התיכון, תתערער. ארגון RSF קורא לרשויות הפוליטיות בישראל, ובעיקר לשר שלמה קרעי ולראש הממשלה בנימין נתניהו, לפעול באחריות ולנטוש את הרפורמות המוצעות".

אן בוקאנדה
מנהלת מערכת RSF

כלי תקשורת ביקורתיים מתויגים כתעמולה

השר שלמה קרעי מעולם לא הסתיר את הזלזול שלו בכלי תקשורת שפועלים בשירות הציבור. הוא התייחס למבקריו בכנסת כאל "מחבלים" והאשים את מערכת העיתון הליברלי "הארץ" בעיסוק ב"[תעמולה אנטי-ישראלית](#)". במרץ 2023, שלושה חודשים בלבד לאחר מינויו לקבינט של בנימין נתניהו, הוא חשף תוכנית מקיפה לשינוי יסודי של הנוף התקשורתי בישראל. סדרת החוקים הנידונים כעת נובעת מתוכנית זו, שמיושמת בשלבים.

חלקים מרכזיים באסטרטגיה של השר קרעי מוקדשים להחלשת תאגיד השידור הישראלי כאן וחיזוק ערוצים פרטיים מסוימים, כמו ערוץ 14, שתומכים מאוד בקואליציה השלטת. באוגוסט 2024 התווסף ערוץ 14 לרשימת הערוצים המשודרים במערך עידן+, כיוזמה של מפלגת הליכוד והשר שלמה קרעי. הערוץ הפרטי אינו משלם את דמי ההפצה שלו; הם מכוסים על ידי תאגיד כאן.

הצעת חוק נוספת שאושרה בוועדת השרים לחקיקה ב-30 ביוני תאפשר הקצאת תדרי רדיו על ידי שר התקשורת, שבסופו של דבר שואף לפרק את הגוף העצמאי האחראי כיום למשימה זו, הרשות השנייה.

עוד לפני חקיקת חוק "אל-ג'זירה" באפריל 2024, אסר השר על ערוץ הטלוויזיה הלבנוני אל-מיאדין, הנוקט עמדה פרו-חיזבאללה ופרו-אירנית, לשדר בישראל בנובמבר 2023.

בתוך ישראל, עיתונאים הביקורתיים כלפי הממשלה והמלחמה מתמודדים עם [לחץ ואימים](#) כבר למעלה משנה. בעזה, בגדה המערבית הכבושה ובלבנון, עיתונאים ממשיכים להוות מטרות של הצבא הישראלי. מאז 7 באוקטובר 2023, הצבא הישראלי הרג יותר מ-145 עיתונאים במובלעת הפלסטינית הנצורה, [ולפחות 35](#) מהם נהרגו במהלך עבודתם, כך לפי המידע של RSF.

--